

Proves d'accés a la universitat

Anàlisi musical

Sèrie 1

Qualificació				TR		
Exercici 1		1				
		2				
		3				
		4				
		5				
		6				
		7				
		8				
		9				
		10				
Exercici 2	Part A	1				
		2				
		3				
		4				
		5				
	Part B					
Exercici 3		1				
		2				
Suma de notes parcials						
Qualificació final						

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

Aquesta prova consta de tres exercicis i s'iniciarà amb les audicions en què es basen l'exercici 1 i l'exercici 2.

Exercici 1

[4 punts: 0,4 punts per cada qüestió. No hi haurà descomptes de penalització en cap cas.]

Aquest exercici consisteix en l'audició de deu fragments de música. Cada fragment es repetirà dues vegades abans de passar al següent. Després d'un petit interval, tornareu a escoltar els deu fragments tots seguits.

Escolteu amb atenció els deu fragments que sentireu a continuació i trieu la resposta correcta entre les quatre que es proposen per a cada fragment.

1. *a)* Antifonal.
b) Responsorial.
c) Directe.
d) *Organum*.
2. *a)* Concert per a oboè.
b) Concert per a clarinet.
c) Quartet de corda.
d) Concert per a fagot.
3. *a)* Obstinat.
b) Tema amb variacions.
c) Fuga.
d) Baix continu.
4. *a)* Barroc.
b) Classicisme.
c) Impressionisme.
d) Renaixement.
5. *a)* Ternari acèfal.
b) Ternari anacrústic.
c) Quaternari tètic.
d) Quaternari anacrústic.
6. *a)* *Soul*.
b) *Ragtime*.
c) *Bebop*.
d) *Rock-and-roll*.
7. *a)* *Sprechgesang*.
b) *Scat*.
c) *Riff*.
d) *Blues*.
8. *a)* Dodecatonisme.
b) Minimalisme.
c) Música concreta.
d) Nacionalisme.

9. *a)* Ària barroca.
b) Ària clàssica.
c) Recitatiu.
d) *Lied*.
10. *a)* Minuet.
b) Pavana.
c) Pasdoble.
d) *Bachata*.

Exercici 2

[4 punts en total]

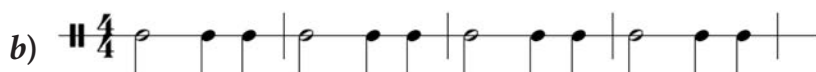
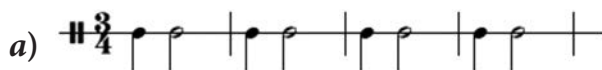
Aquest exercici consisteix en l'audició d'una peça musical que escoltareu dues vegades. Després d'un interval de quatre minuts, la tornareu a escoltar per tercer cop.

A) Anàlisi formal i estructural

[3 punts: 0,6 punts per cada qüestió; es descomptaran 0,1 punts per cada resposta incorrecta. Per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

Escolteu amb atenció la peça que sentireu a continuació, que figura en la llista d'obres que heu de conèixer, i trieu la resposta correcta a cada qüestió.

1. En aquesta peça el compàs és
  - a)* binari simple.
  - b)* quaternari compost.
  - c)* ternari simple.
  - d)* quaternari simple.
2. L'acompanyament segueix l'esquema rítmic següent:

3. En aquesta peça la melodia de la frase principal té un començament
  - a)* anacrústic.
  - b)* tètic.
  - c)* acèfal.
  - d)* uníson.
4. La textura general d'aquesta peça és
  - a)* polifònica.
  - b)* homofònica.
  - c)* de melodia acompanyada.
  - d)* monofònica.

5. Aquesta obra presenta l'estructura formal següent:

- a) A-B-C-B-A'.
- b) A-A'.
- c) A-B-A'.
- d) A-B-A-C-A'.

B) Anàlisi estilística i contextual

[1 punt]

Redacteu un comentari breu sobre la peça que heu escoltat en què esmenteu el gènere al qual pertany, l'estil general en el qual s'inscriu, l'època en què es va compondre i el context cultural en què s'emmarca.

Exercici 3

[2 punts: 1 punt per cada qüestió]

Llegiu el text següent i responeu a les qüestions que es plantegen a continuació.

Una de les dimensions que posseeix la música és la de transmissió d'estereotips de gènere. Cançons en què s'identifica cada sexe amb una funció social o balls en què s'assumeixen rols associats a homes o dones prou bé ens ho demostren.

Fins a quin punt els docents som conscients d'aquest aspecte, fins a quin grau aquests aprenentatges són o no són definitius en una educació per a la igualtat, i, finalment, quins són els àmbits musicals des dels quals s'identifiquen situacions de desigualtat de gènere, són camps molt interessants per a l'estudi des de la sociologia, la psicologia i la pedagogia general i musical.

A l'últim, hem de considerar que el llegat musical tradicional no pot ser ignorat ni oblidat, i que els valors sexistes que s'hi transmeten no haurien de ser relegats en benefici d'una educació per a la igualtat. L'educació per a la igualtat, tot i ésser necessària, no hauria de desplaçar ni modificar ensenyaments musicals tradicionals, que són igualment necessaris i de gran valor en la nostra cultura.

Què canten els nens i els adolescents? Es transmet un model sexista?

Si ens fixem en les cançons que els nostres infants escolten i canten a casa o a l'escola, podem observar que és precisament en les cançons tradicionals on trobem més elements sexistes. Per exemple, en la cançoneta *Arroz con leche* es busca una esposa que sàpiga fer les feines de la llar (*Arroz con leche. / Me quiero casar. / Con una señorita de San Nicolás. / Que sepa coser. / Que sepa bordar. / Que sepa abrir la puerta / para ir a jugar. / Yo soy la viudita / del barrio del Rey. / Me quiero casar / y no sé con quién. / Con esta sí / con esta no. / Con esta señorita / me caso yo.*)

Quant als adolescents, i en el domini de la llengua castellana, on més elements sexistes trobem és en les lletres d'estils musicals llatins com el *reggaeton*. Sense entrar en valoracions musicals ni literàries, és un fet (per molt que ens sembli lamentable) que molts dels nostres alumnes escolten aquest tipus de música. Els continguts de les cançons, en la majoria dels casos, van dirigits a perpetuar arquetips virils de poder, domini i supeditació envers la dona que viu per i per a satisfer el desig del mascle. De la mateixa manera, en aquestes lletres es té un concepte molt estereotipat del que significa ésser un home: dur, sexual, agressiu i a qui li agraden sempre les dones.

Ball i coeducació

Superats i admesos els beneficis educatius de la dansa i el ball en l'àmbit escolar, hi trobem un valuós instrument de coeducació a l'aula.

Som molts els docents que a l'hora de treballar un ball ens hem trobat davant la dificultat que els nens vulguin assumir rols de nena. Sorpren el fet de comprovar que per a molts nens els suposa gairebé un «trauma» interpretar el paper de nena en un ball.

És per això que aquesta situació propicia el treball de la coeducació, de la comprensió de conceptes d'identitat i de rol sexual. Perquè un nen és un nen i seguirà essent-ho malgrat que assumeixi el rol de nena en un ball, i a l'inrevés.

Interpretar danses on els rols d'home i de dona estiguin molt marcats pot aprofitar-se per a fer una lectura crítica sobre les relacions socials i per a analitzar la manera com determinats prejudicis incideixen en el pla interpersonal.

Transmissió de rols sexistes a través de la música

Apuntàvem més amunt la possibilitat d'estudiar quins són els àmbits en què, a través de la música, s'associen determinades funcions socials amb la sexualitat.

La família. És inevitable que pares, oncles i avis cantin als nens i nenes les cançons que els cantaven a ells durant la seva infantesa, i és inevitable transmetre-hi missatges que potser avui haurien d'estar superats.

L'escola. Des de les escoles infantils fins a les facultats de formació del professorat, hauríem de fer una anàlisi del contingut i les funcions dels ensenyaments musicals que s'hi desenvolupen. Les mares no són les úniques que canten cançons de bressol als seus nadons. Els nens poden ser guapos i

dolços i les nenes poden ser fortes i valentes. I els homes, no faltaria sinó, haurien de ser perfectament capaços de cantar cançons infantils en una llar d'infants. Aquests i altres estereotips haurien de poder ser sotmesos a anàlisi.

Els mitjans. La societat de la informació implica, entre d'altres coses, una sèrie de valors on implícitament se'n generen uns altres de tipus sexual. Tenim molts exemples de grups musicals objecte de consum, generats per i per a la indústria, en els quals lamentem de veure-hi vocalistes amb vestits i coreografies clarament sexistes. Observem també, en la música de tipus més comercial, un nombre reduït de dones en el baix, en el teclat o en la bateria.

Conclusions

És obvi que una anàlisi de les cançons tradicionals i de l'àmbit juvenil de consum, ens duria a models convencionals, discriminatoris i androcèntrics. I això és lògic si entenem que la música ha significat i pot seguir significant un instrument valuós de control i de consum.

D'altra banda, el missatge de les cançons potser no sigui un element tan decisiu com sovint es pensa. Potser és més important l'exercici d'un avi o una mare que, cantant, jugant o ballant, segueixen essent fidels a una tradició, que no pas preocupar-nos per si el missatge que transmeten és o no és sexista.

Sigui com sigui, com a docents intervenim en la construcció de la identitat sexual dels nostres alumnes. I aquesta es basteix a partir del model social i cultural que els oferim, la qual cosa inclou també la música.

Traducció i adaptació fetes a partir del text de
Marta FERNÁNDEZ-CARRIÓN QUERO. «Música y género: estereotipos sexuales a través de la música».
Rededucativa Musical [en línia] (30 desembre 2011)

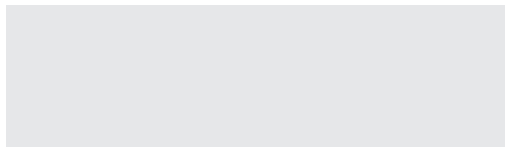
1. Segons l'autora d'aquest article, en l'educació musical infantil i juvenil hauríem de suprimir l'ensenyament d'aquelles cançons les lletres de les quals fossin portadores de valors inequívocament sexistes?

2. Segons l'autora, per què el ball i la dansa poden ser un bon element de coeducació a l'aula?

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans